

gemeente

Oosterhout

Collegevoorstel OG

Zaak : Compensatie toegenomen energiekosten Theater De
Bussel en Theek5
Zaaknummer : 1036115

Datum: 5 maart 2024	Initialen auteur: RTa	Bereikbaar: 14 0162
Status: Openbaar	Team: Sociaal Domein Beleid	

Onderwerp:

Compensatie toegenomen energiekosten Theater De Bussel en Theek5

Geraadpleegde teams:

Control, Sociaal Team Beleid en Vastgoed, Facility en Secretariaat

Communicatie: ja d.m.v.:

internet

Bijlagen:

- ☐ Brief door college
- ☒ Raadsinformatiebrief
- ☐ Brief beantwoording vragen ex art 39
- ☐ Raadsvoorstel
- ☒ Overige bijlagen:
Verzoek t.b.v. energiekosten Theater De Bussel
Verzoek t.b.v. energiekosten Theek5

Behandeling in / door:

☐ Raad

Datum:

Aard behandeling:

Portefeuillehouder

Van der Zanden

Geheimhouding op	Titel	Grondslag WOO	Tot wanneer

Wij verzoeken u om bij communicatie rondom deze aanvraag het zaaknummer 1036115 te vermelden.

COLLEGE VOORSTEL

Datum: 5 maart 2024

Openbaar

Zaaknummer: 1036115

Onderwerp:

Compensatie toegenomen energiekosten Theater De Bussel en Theek5

Voorstel:

1. Theater De Bussel € 65.000 te compenseren voor de sterk gestegen energiekosten in 2023;
2. Theek5 € 84.000,- te compenseren voor de sterk gestegen energiekosten in 2023;
3. Voor de voornoemde aanvullende bijdragen het crisisfonds aan te wenden en daaruit uit te keren;
4. Na voorgenoemde uitkeringen het crisisfonds te sluiten;
5. De raad via bijgevoegde raadsinformatiebrief te informeren over het door het College genomen besluit m.b.t compensatie van de energiekosten 2023 voor Theater de Bussel en Theek5 en het sluiten van het crisisfonds.

Samenvatting (circa 10 regels)

Het is inmiddels geen verrassing meer dat net als vele andere sectoren ook de culturele organisaties sinds 2022 hard zijn getroffen door de energiecrisis. In 2022 zijn Theek5 en Theater De Bussel middels een beperkte huurkijtschelding gecompenseerd voor de hogere energielasten. Op basis van de jaarprognoses 2023 ontstaat er voor beide organisaties tezamen een tekort van € 149.000,- ten opzichte van hun energiebegroting. Bijkomend gegeven is dat beide organisaties gebonden zijn aan een energiecontract dat de gemeente Oosterhout heeft afgesloten en daardoor zelf geen aanspraak maken op landelijke compensatieregelingen voor culturele instellingen. De prognoses 2023 en begrotingen voor 2024 laten voor beide organisaties hoger geraamde energieposten zien, waardoor de voor cultureel-maatschappelijke doeleinden bestemde doelsubsidie van beide organisaties voor meer dan 10% wordt besteed aan energielasten. We stellen daarom voor om de beide culturele organisaties te compenseren voor de geleden financiële schade en ze in staat te stellen hun activiteiten meer toekomstbestendig te maken door de nog beschikbare middelen in het crisisfonds aan te wenden en uit te keren.

Juridisch kader

Beide organisaties ontvangen van de gemeente Oosterhout een structurele doelsubsidie. Deze wordt jaarlijks verleend en verantwoord conform de Algemene Subsidie Verordening 2018 en Beleidsregels voor Subsidieverstreking van de gemeente Oosterhout. In de regels voor het crisisfonds is door het College vastgesteld (raadsbrief 9 november 2022) dat voor organisaties, welke een subsidie van meer dan € 150.000 ontvangen, het toekennen van energiecompensatie maatwerk is.

Aanleiding

Door gestegen energiekosten t.o.v. eerdere jaren (als gevolg van aanhoudende geopolitieke en financieel-economische ontwikkelingen) is er voor beide culturele organisaties in 2023 een financieel tekort ontstaan. Hierdoor zijn hun activiteiten onder druk komen te staan. De niet beïnvloedbare algemene exploitatiekosten vormen door inflatie en energiekostenstijging een steeds groter deel van de uitgaven van beide organisaties. In 2020 betroffen de energiekosten voor Theater De Bussel € 48.000,- , 3% van de gemeentelijke doelsubsidie. In 2023 betreft dit ruim € 184.000,-, 10% van de doelsubsidie. Deze toegenomen kosten kunnen niet bestemd worden voor het behalen van de doelstellingen op sociaal-maatschappelijk en cultureel gebied.

Welke data zijn gebruikt en op welke manier wordt de uitvoering gemonitord?

In een tweetal formele aanvragen is door beide organisaties een indicatie gegeven van de verwachte energiekosten voor 2023 op basis van een prognose. Na verificatie en vergelijking met de initiële begrotingen en exploitatieprognoses 2023 is het aan energiekosten te wijten tekort van € 149.000,- samen met partijen vastgesteld (€ 84.000,- Theek5, € 65.000 Theater De Bussel). De voor 2024 ingediende begroting van Theek5 is sluitend, de begroting van Theater De Bussel sluit met een tekort van ruim 200.000 euro. Dit mede als gevolg van de energielasten en verdere financieel-economische ontwikkelingen in 2023 en verwacht 2024.

Doordat er sprake is van een structurele subsidierelatie hebben we ook zicht op de financiële huishouding van deze organisaties en kunnen we ook volgen hoe deze compensatie besteed wordt. Voor Theater De Bussel en Theek5 wordt in 2024 een vernieuwd meerjarig beleidskader (2025-2028) opgesteld.

Welke externe belanghebbenden zijn betrokken en hoe is het proces gevoerd?

Gedurende de afgelopen periode is een vinger aan de pols gehouden bij de beide organisaties. Hierbij is de financiële huishouding in de gaten gehouden en de als gevolg van de energiekosten ontstane tekorten vastgesteld.

Wat willen we gaan doen?

We willen Theater De Bussel en Theek5 compenseren voor de sterk toegenomen en niet beïnvloedbare energielasten. Hiervoor willen we middelen uit het crisisfonds aanwenden. Zodoende blijft het grootste deel van de structurele doelsubsidie bestemd voor activiteiten en programmering ten behoeve van sociaal-maatschappelijke en culturele doelstellingen van beide organisaties. Het crisisfonds wordt na deze uitkering gestopt. De Raad zal hiervan worden geïnformeerd middels bijgevoegde Raadsinformatiebrief. Met Theater De Bussel wordt op korte termijn een bestuurlijk overleg georganiseerd. Onderwerp van gesprek zijn de mogelijkheden om het tekort voor 2024 af te wenden.

Afweging van argumenten voor en tegen?**Voor:**

- Energielasten zijn niet beïnvloedbaar door beide organisaties. De verhuur door Gemeente aan beide organisaties is immers inclusief levering van energie. Bijkomend effect hiervan is dat beide partijen daardoor niet hebben kunnen deelnemen aan landelijke en overige compensatieregelingen voor culturele organisaties.
- Voor Theater De Bussel is het huidige beleidskader in 2021 aangenomen. Het hierbij vastgestelde jaarlijks te indexerende subsidieplafond is ten opzichte van 2021 met 10% verhoogd. Voor de energielasten geldt dat in 2024 een energiepost is geraamd 337% hoger dan begroot 2021.
- Als gevolg van de toenemende energielasten wordt een steeds groter deel van de (culturele) doelsubsidie besteed aan niet beïnvloedbare energielasten. Dit gaat op den duur vergaande consequenties hebben voor de sociaal-maatschappelijke en culturele voorzieningen die beide organisaties leveren. De door Theater De Bussel ingediende begroting voor 2024 (ruim € 200.000,- negatief) is een sprekende indicatie hiervan. In gesprekken met Theek5 is daarnaast naar voren gekomen dat Theek5 inmiddels operationele en programmatische keuzes maakt als gevolg van de gestegen energielasten.
- Naast energielasten zijn de lasten voor personeel en overige inkoop als gevolg van de financieel-economische ontwikkelingen ook relatief meer toegenomen dan de doelsubsidie en beïnvloedbare inkomsten. Deze steeds schever wordende verhouding is tevens een risico op

de exploitatie en continuïteit van sociaal-maatschappelijke en culturele activiteiten door beide organisaties.

Tegen:

- Buiten zuinig energiegebruik en reeds genomen en te nemen maatregelen is het voor beide organisaties in geringe mate mogelijk invloed uit te oefenen op de energiekosten. Er blijven echter altijd praktische mogelijkheden om energie te besparen. De verantwoordelijkheid ligt hier bij de beide organisaties. De gemeente heeft hierin een adviserende rol.
- De doelsubsidies 2024 van beide organisaties zijn conform de subsidieregels met 4.8% geïndexeerd. De huurtarieven voor zowel De Bussel als Theek5 zijn slechts met 0.2% geïndexeerd. In 2023 betrof de indexatie van de doelsubsidie 3.2%. De indexatie van de huurtarieven was eveneens 3.2%, maar met de doorgaans gebruikte indexatiemethode zou deze ruim 14% geweest zijn. De gehanteerde lagere indexatie op de huurprijs is bij wijze van compensatie voor stijgende kosten ingesteld. Deze verlaagde huurindexatie is echter voor beide organisaties niet voldoende geweest het jaar 2023 financieel gezond te exploiteren en staat niet in verhouding met de sterke stijging van de energiekosten.

Wat mag het kosten en waar gaan we het van betalen?

De raad heeft op 27 september 2022 besloten een crisisfonds op te zetten t.b.v. compensatie van de toentertijd aanhoudend stijgende energiekosten. De eerste pijler waarop het crisisfonds zich richt zijn Oosterhoutse organisaties en verenigingen waarmee de gemeente een subsidierelatie heeft. Zowel Theater De Bussel als Theek5 ontvangen een doelsubsidie, waardoor maatwerk zoals in dit voorstel mogelijk is. Na voorgestelde uitkering uit het crisisfonds wordt het fonds gesloten.

Risico's?

Een goede communicatie is van belang om uit te leggen waarom de gemeente deze instellingen financieel ondersteunt. Mocht overigens bij de vaststelling van de subsidies 2023 van bovengenoemde instellingen blijken dat de tegemoetkoming van de gemeente niet (geheel) nodig is geweest, dan kunnen deze worden teruggevorderd.

Communicatie

Kernboodschap:

Op basis van de jaarprognoses 2023 ontstaat er voor Theater De Bussel en Theek5 tezamen een tekort van € 149.000,- ten opzichte van hun energiebegroting. Beide organisaties zijn gebonden aan een energiecontract dat de gemeente Oosterhout heeft afgesloten waardoor zij zelf geen aanspraak maken op landelijke compensatieregelingen voor culturele instellingen. De voor cultureel-maatschappelijke doeleinden bestemde doelsubsidie aan beide organisaties wordt voor 10% besteed aan energielasten. We stellen voor om de beide culturele organisaties te compenseren voor de geleden financiële schade en ze in staat te stellen hun activiteiten meer toekomstbestendig te maken. Voorgesteld wordt om hiervoor de nog beschikbare middelen in het crisisfonds aan te wenden en uit te keren. Het crisisfonds stopt na voorgestelde uitkering. We informeren de raad hierover middels een raadsinformatiebrief